

רשומות

הצעות חוק

19 במאי 1980

1455

ד' בסיון תש"ם

צפוד

222	חוק חמרי נפץ (תיקון מס' 3), תש"ם-1980
223	חוק בתי קברות צבאיים (תיקון מס' 2), תש"ם-1980

חוק חמרי נפץ (תיקון מס' 3), תש"ם-1980

1. במקום סעיף 17 לחוק חמרי נפץ, תשי"ד-1954, יבוא:

החלפת סעיף 17

סמכויות
המטרה

17. (א) בעל היתר לפי חוק זה חייב להראותו לכל שוטר הדורש זאת ממנו.

(ב) היה קצין משטרה בדרגת מפקח-משנה ומעלה הממלא תפקיד קצין חבלה משטרתי סבור כי ייצורו של חומר נפץ או תהליך עבודה אחר, או שימוש, החסנה או הובלה של חומר נפץ, נעשים בניגוד להוראה מהוראותיו של חוק זה או לתנאי או לסייג שבהיתר שניתן על-פיו, או שיש בהם סכנה לחיי אדם או לרכוש, רשאי הקצין, באישור מפקח, להורות על החרמתו או השמדתו של חומר הנפץ או על החסנתו במקום אחר או על כל פעולה אחרת הנראית לו נחוצה להרחקת הסכנה; היה הקצין סבור כי הסכנה תכופה, רשאי הוא להורות כאמור אף ללא אישור מפקח ולהורות על ביצוע מידי.

(ג) הוראה כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי הקצין שנתן אותה לבצעה בעצמו ורשאי הוא להטיל את ביצועה על שוטר, על המחזיק בחומר הנפץ, על האדם המטפל בו מטעם המחזיק, או על כל אדם אחר, ובלבד שיש להם לדעתו הכישורים המתאימים לבצע את ההוראה.

(ד) בעל חומר נפץ שעליו ניתנה הוראה לפי סעיף קטן (ב) רשאי לערער עליה, תוך ארבעה עשר ימים מיום שהודע לו עליה, לפני ועדת הערעור האמורה בסעיף 13, והוראות סעיף 14(ב) עד (ד) יחולו, בשינוי יים המחוייבים; הושמד חומר הנפץ על פי הוראה לביצוע מידי, רשאית ועדת הערעור, אם מצאה שלא היה מקום ליתן הוראה להשמיד את חומר הנפץ, לפסוק למערער פיצויים מאוצר המדינה על אבדן חומר הנפץ.

(ה) הוראה עצמו נפגע בהחלטת ועדת הערעור רשאי לערער עליה, תוך 30 ימים מהיום שהומצאה לו, לפני בית הדין האזורי לעבודה.

דברי הסבר

שור של מפקח עבודה ונתונה לערעור לפני ועדת ערעור, אולם במקרים של סכנה תכופה תוכל ההוראה להתבצע מיד וללא צורך באישור מפקח. במקרה שהושמד חומר נפץ לפי הוראה תכופה, תוכל ועדת הערעור לפסוק פיצוי לבעל חומר הנפץ אם היא מצאה שלא היה מקום להוראה בדבר השמדה.

לפי המצב כיום אין מי שמוסמך להחרים או להשמיד חומר נפץ שמשתמשים בו או מחסנים אותו בצורה העלול לה לסכן חיי אדם או רכוש. מוצע להסמיך את קציני החבלה של המשטרה לגקוט בצעדים הדרושים לסלק חומר נפץ, ואף להשמידו, אם הדבר דרוש לבטיחות. בדרך כלל תחיה הוראתו של קצין חבלה טעונה אי-

1 ס"ח תשי"ד, עמ' 64; תשכ"ב, עמ' 6; תשל"ו, עמ' 29.

חוק בתי קברות צבאיים (תיקון מס' 2), תש"ם-1980

1. בסעיף 1 לחוק בתי קברות צבאיים, תש"י-1950: (להלן - החוק העיקרי), במקום הגדרת "שירות צבאי" יבוא:

"שירות צבאי" -

- (1) שירות בצבא-הגנה לישראל;
- (2) לגבי התקופה שקדמה ליום י"ז באייר תש"ח (26 במאי 1948) - כל שירות אחר ששר הבטחון, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, הכריז ברשומות שהוא שירות צבאי לענין חוק זה;

הוספת סעיף 1א

2. אחרי סעיף 1 לחוק העיקרי יבוא:

1א. שר הבטחון רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, כי הוראות חוק זה, כולן או מקצתן, יחולו בשינויים המזורזים על סוגי בני אדם שנפטרו כשלא היו חיילים, אם פעלו למען בטחון מדינת ישראל או היו בעת פטירתם במסגרת צבאית.

תיקון התוספת

3. בתוספת לחוק העיקרי -

(1) במקום סעיף א' יבוא:

"(א) הקרוב ביותר לנפטר הוא האדם שנותר בחיים וקודם בתור המפורט בזה:

- (1) בן זוג והוריו;
- (2) בניו ובנותיו;
- (3) אחיו ואחיותיו;
- (4) אחי הוריו ואחיותיהם.

דברי הסבר

סעיף 2 פקודות והוראות קבע של הצבא הרחיבו במשך השנים את תחולתו של החוק לענין קבורה צבאית, לכלול קבוצות נפטרים אשר נפטרו שלא בשירות צבאי כהגדרתו בחוק כיום, בשל עברם הצבאי של הנפטרים (כגון אלופים במילואים) או בשל זיקתם המיוחדת למסגרת הצבאית (כגון הניכי פנימיה צבאית). מוצע לעגן הרחבה זו מפורשות בחוק, וליתן בידי שר הבטחון, הממונה על ביצוע החוק, סמכות מיוחדת להחיל על סוגי אנשים שאינם חיילים, כפי שייקבע בתקנות באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

סעיף 3 בסעיף 1 לחוק העיקרי מוגדר "קרוב" של חייל שנפטר כך: "אדם ששמו רשום בכרטיס

הגדרת "שירות צבאי" שבחוק קובעת סעיף 1 לאמור:

"שירות צבאי" פירושו -

(א) שירות בצבא-הגנה לישראל;
(ב) לגבי התקופה מיום י"ז בכסלו תש"ח (30 בנובמבר 1947) עד יום כ"ט בכסלו תשי"ט (21 בדצמבר 1948) - כל שירות אחר ששר הבטחון הכריז עליו באכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך חוק זה.

מוצע לתקן את ההגדרה כך שיהיה אפשר להביא לקבורה בקבר צבאי את מי שלחם בנכר או בארץ למען תקומת מדינת ישראל תפטר אף לפני 30 בנובמבר 1947.

1 ס"ה תש"י, עמ' 258; תשכ"ט, עמ' 188.

(ב) נחלקו דעותיהם של קרובים המגויים בדרגת קדימות אחת בתור שבסעיף א', יכריע ביניהם שר הבטחון או מי שהוא הסמיך לכך.
 (2) סעיף ב' יסומן ג' וכו', במקום "(2)", (3) ו-"(4) יבוא "(2) ו-"(3)".

דברי הסבר

רואים את הקבוצה, הקיבוץ או המושב, כמי שקרוב לו ביותר.

הנסיון הראה כי במקרים שבהם לא ציין חייל מי האדם הקרוב אליו ביותר, ומגורי האלמנה וההורים השכולים שונים, פוגעת ההוראה הקיימת בהורים השכור לים. יש שאלמנה צעירה נישאת מחדש זמן קצר לאחר פטירת בעלה ותהודים המבוגרים צריכים לטלטל עצמם במיוחד לקבר בנם שנקבע בקרבת מקום מגוריה של האלמנה.

מוצע איפוא להשוות לענין זה את מעמדם של בן זוגו והוריו של החייל שנפטר, ולקבוע כי במקרה של חילוקי דעות ביניהם תכריע דעתו של שר הבטחון או מי שהוא הסמיך לצורך זה. אנב כך מוצע כי השר או מי שהוא הסמיך יפסוק גם בחילוקי דעות של קרובים אחרים המגויים בדרגת קדימות אחת.

הרישום האישי הנהוג בצבא-הגנה לישראל כאדם הקרוב ביותר לנפטר, ובאין רישום כזה - הקרוב לו ביותר לפי האמור בתוספת לחוק זה. התוספת קובעת לאמור:

"תוספת

(סעיף 1)

א. הקרוב ביותר לנפטר הוא האדם שנשאר בחיים וקודם בתור המפורט בזה:

(1) בן זוגו;

(2) בנו ובנותיו;

(3) הוריו;

(4) אחיו ואחיותיו;

(5) אחי הוריו ואחיותיהם.

ב. היה הנפטר חבר קבוצה, קיבוץ או מושב ולא השאיר אחריו את הנוכחים בפסקאות א(1), (2), (3) ו-(4),